

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)	نام و نام خانوادگی:	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح
رشته: ریاضی - فیزیک و علوم تجربی	سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۳/۷	تعداد صفحه: ۴
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۸		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	
سؤالات (پاسخ نامه دارد)			ردیف

بارم	(الف) معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره) بیت ها و عبارات های زیر را به فارسی روان بازگردانی کنید:
۰/۲۵	۱ سرسبزترین بهار تقدیم تو باد
۰/۲۵	۲ سَرِ ایشان کبوتری بود
۰/۲۵	۳ تصمیم گرفتم ، سرِ سخن را با او باز کنم.
۰/۲۵	۴ این سَر به مَهر نامه، بدان مهربان رسان
۰/۵	۵ من این [مال] نپذیرم و در عهدهٔ این نشوم
۰/۵	۶ خرد را مکن با دل اندر مفاک
۰/۵	۷ خداوند گفت: خانهٔ آب و گِل آدم، من می سازم بی واسطه
۰/۷۵	۸ خسوف های کزخیم شکوهش را به ستیز برمی خیزند
۰/۷۵	۹ آن قدر حلقه به درها کوفتم تا عاقبت از بانک مَلّی سردر آوردم.
۱	۱۰ مردی صفای صحبت آینه دیده از روزن شب ، شوکت دیرینه دیده
۱	۱۱ این تنهایی، یک رفیق مصاحب دارد [که] با تنهایی این کوه مرادده می کند.
	(ب) معنی واژه (۲ نمره) معنی هر یک از واژگان مشخص شده را بنویسید.
۰/۲۵	۱۲ اگر چه تلخ باشد <u>فِرقت</u> یار
۰/۲۵	۱۳ استاد صورتگر، تمثالی نیم رخ از <u>شمایل</u> ما بسازه.
۰/۲۵	۱۴ دست در <u>کَش</u> کرد با آتش به هم
۰/۲۵	۱۵ زین <u>نمط</u> بیهوده می گفت آن شبان
۰/۲۵	۱۶ <u>شاهد</u> آن روضهٔ فیروزه فام
۰/۲۵	۱۷ فزایندهٔ دانش و <u>فِر</u> و زور
۰/۲۵	۱۸ از <u>مضیق</u> حیات در گذری / وسعت <u>مُلک</u> لامکان بینی
۰/۲۵	۱۹ عقیدت ارباب <u>مودت</u> بدین خصلت پسندیده در موالات تو صافی گردد.
	(پ) خودآزمایی (۳ نمره)
۰/۲۵	۲۰ « کاریز » در سرودهٔ زیر نماد چگونه انسان هایی است؟ گزینه درست را انتخاب کنید. « کاریز خوش دارد، خیال کند / که رودها / تنها برای این هستند / که به او آب برسانند! »
۰/۲۵	۲۱ الف) بخشنده ب) خودخواه ت) گمراه ت) خطاکار نویسندهٔ « گلدسته ها و فلک » افزون بر معنای « آسمان » برای « فلک » چه معنی دیگری را برای آفرینش ایهام لطیف خود در نظر داشته است؟
	ادامهٔ سؤالات در صفحهٔ دوم

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)	نام و نام خانوادگی:	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح
رشته: ریاضی - فیزیک و علوم تجربی	سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۳/۷	تعداد صفحه: ۴
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۸		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	
سؤالات (پاسخ نامه دارد)			ردیف

۰/۲۵	۲۲	مفهوم « وحدت وجود » در کدام یک از بیت‌های زیر آمده است؟ الف) جان‌گدازی اگر به آتش عشق عشق را کیمیای جان بینی ب) تا به جایی رساندت که یکی از جهان و جهانیان بینی
۰/۲۵	۲۳	یک مورد از هدف‌های بیهقی را برای آوردن حکایت‌های مناسب در خلال حوادث، بنویسید.
۰/۵	۲۴	شعر « دوباره پلک دلم می‌پرد، نشانه چیست؟ / شنیده‌ام که می‌آید کسی به مهمانی » به کدام باور عامیانه اشاره دارد؟
۰/۵	۲۵	چرا در متن زیر « تکرار » برای طبیعت و جامعه، برخلاف عقل ملال آور نیست؟ « طبیعت [و] احساس تکرار را دوست دارد. « عقل » تکرار را نمی‌پسندد، تکرار ملال آور است و بیهوده. جامعه به تکرار نیازمند است و با تکرار نیرومند می‌شود، طبیعت را از تکرار ساخته‌اند و احساس با تکرار جان می‌گیرد.
۰/۵	۲۶	« دل » با توجه به شعر زیر محصول چیست؟ « از شبنم عشق خاک آدم گل شد صد فتنه و شور در جهان حاصل شد سر نشتر عشق بر رگ روح زدند یک قطره فرو چکید و نامش دل شد »
۰/۵	۲۷	مفهوم « بازگشت و دفتر خود باز کرد » در بیت زیر چیست؟ « بازگشت و دفتر خود باز کرد وصف او بر قدر فهم آغاز کرد »
(ت درک مطلب (۴ نمره)		
۰/۲۵	۲۸	مقصود از « گوهر » در متن زیر چیست؟ « گوهری بود در خزانه غیب که آن را بر ملک و ملکوت عرضه داشتند، هیچ کس استحقاق خزانه‌داری آن گوهر نیافته، خزانگی آن را دل آدم لایق بود. »
۱/۵	۲۹	مفهوم واژه‌های مشخص شده زیر را بنویسید. الف) گاه سفر شد، باره بر دامن بزائیم تا بوسه‌گاه وادی ایمن برائیم ب) یکی از صاحب دلان سر به جیب مراقبت فرو برده و در بحر مکاشفت مستغرق گشته پ) هر که شدت حلقه در، زود برد حقه زر خاصه که در باز کنی، محرم دروازه شود ت) دو دل و سرگردان و سر در گریبان بودم ث) دست هوا به رشته جان بر، گره زده‌ست نزد گره‌گشای هوا می‌فرستم ج) به پاس یک دل ابری، دو چشم بارانی پر است خلوتم از یک حضور نورانی
۰/۲۵	۳۰	« زاغ » در بیت « عاقبت از خامی خود سوخته / رهروی کبک نیاموخته » نماد چگونه انسان‌هایی است؟ الف) مقلد ب) نوآور پ) عادی ت) موفق
۰/۵	۳۱	مضمون مشترک شعر « بار یابی به محفلی کان جا / جبرئیل امین ندارد بار » در کدام یک از گزینه‌های زیر آمده است و به چه واقعه‌ای اشاره می‌کند؟ الف) پس جبرئیل را بفرمود که برو از روی زمین یک مشت خاک بردار و بیاور ب) جبریل مقیم آستان / افلاک، حریم بارگاہت پ) نوری متحرک که به آسمان کشیده شده بود، گفت: محمد! ... بخوان ت) تو پرتو صفایی، از آن بارگاه قدس / هم سوی بارگاه صفا می‌فرستم
ادامه سؤالات در صفحه سوم		

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)	نام و نام خانوادگی:	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح
رشته: ریاضی - فیزیک و علوم تجربی	سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۳/۷	تعداد صفحه: ۴
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۸		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	
سؤالات (پاسخ نامه دارد)			ردیف

۰/۵	۳۲	هر یک از گزینه‌های «الف و ب» با توجه به اشعار، مناسب با کدام یک از جاهای خالی زیر است؟ الف) هر کسی را سیرتی بنهادهام / هر کسی را اصطلاحی داده‌ام ب) تو برای وصل کردن آمدی / نی برای فصل کردن آمدی خداوند در بیت گزینه وظیفه حضرت موسی (ع) را دلجویی از چوپان و اتصال او به حق می‌داند و در بیت شیوه سخن گفتن و راز و نیاز کردن چوپان را می‌پذیرد.												
۰/۵	۳۳	کدام جمله در بیت زیر، مناسب معنای «تکبرورزی بسیار» است و کدام جمله آن بیانگر تاثیر فلک در سرنوشت بشر است؟ «بسیار منی کرد و ز تقدیر نترسید / بنگر که از این چرخ جفا پیشه چه برخاست!»												
۰/۲۵	۳۴	شاعر در سروده «با چشم‌های عاشق بیا / تا جهان را تلاوت کنیم» چگونه نگاهی را برای درک جهان لازم می‌داند؟												
۰/۲۵	۳۵	مقصود از «دو مرغ رها» را در شعر «صبح، دو مرغ رها / بی‌صدا / صحن دو چشمان تو را ترک کرد.» بنویسید												
ث) تاریخ ادبیات و دانش های ادبی (۳ نمره)														
۰/۲۵	۳۶	کدام جمله در معرفی شخصیت ادبی زیر، درست است؟ الف) لئون تولستوی در جنوب مسکو به دنیا آمد و یکی از مهم‌ترین آثار وی «جنگ و صلح» است. ب) لئون تولستوی در جنوب مسکو به دنیا آمد و یکی از مهم‌ترین آثار وی «ماه نو و مرغان آواره» است.												
۰/۲۵	۳۷	نوع نثر در کدام یک از گزینه‌های زیر با دیگر گزینه‌ها متفاوت است؟ الف) مناجات‌های خواجه عبدا.. انصاری (ب) گلستان سعدی (پ) تاریخ بلعمی (ت) کلیله و دمنه												
۰/۲۵	۳۸	تکریم و تجلیل از شهید و شهادت، یکی از مضامین موجود در ادبیات است.												
۰/۲۵	۳۹	شرح زیر به کدام یک از عناصر داستان اشاره دارد؟ «ایجاد فضا در کلام است. شخصیت‌ها خود را به وسیله زبان معرفی می‌کنند و می‌تواند رسمی، صمیمانه، جدی، طنزواره و غیره باشد.»												
۰/۵	۴۰	نام نویسندگان آثار زیر را بنویسید. الف) جهان پهلوان تختی (ب) عزاداران بیل												
۰/۵	۴۱	اصلی‌ترین موضوع عرفان چیست و سیره پیامبر (ص) جز کدام یک از انواع ادبی است؟												
۱	۴۲	کدام یک از آرایه‌های ادبی گروه «ب» در اشعار و جمله‌های گروه «الف» وجود دارد؟ (گروه «ب» دارای یک آرایه ادبی اضافه است.)												
		<table border="1"> <thead> <tr> <th>گروه الف</th> <th>گروه ب</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف) خروش آمد از باره هر دو مرد / تو گفתי بدرید دشت نبرد</td> <td>حس آمیزی</td> </tr> <tr> <td>ب) صدای گرم خواننده همه جا طنین می‌افکند.</td> <td>حسن تعلیل</td> </tr> <tr> <td>پ) خدا خدا می‌کردم که یک نفر باشد تا بتوانیم او را از پا در آوریم.</td> <td>اغراق</td> </tr> <tr> <td>ت) بشکن دل بی‌نواي ما را ای عشق / این ساز، شکسته‌اش خوش‌آهنگ‌تر است</td> <td>کنایه</td> </tr> <tr> <td></td> <td>جناس تام</td> </tr> </tbody> </table>	گروه الف	گروه ب	الف) خروش آمد از باره هر دو مرد / تو گفתי بدرید دشت نبرد	حس آمیزی	ب) صدای گرم خواننده همه جا طنین می‌افکند.	حسن تعلیل	پ) خدا خدا می‌کردم که یک نفر باشد تا بتوانیم او را از پا در آوریم.	اغراق	ت) بشکن دل بی‌نواي ما را ای عشق / این ساز، شکسته‌اش خوش‌آهنگ‌تر است	کنایه		جناس تام
گروه الف	گروه ب													
الف) خروش آمد از باره هر دو مرد / تو گفתי بدرید دشت نبرد	حس آمیزی													
ب) صدای گرم خواننده همه جا طنین می‌افکند.	حسن تعلیل													
پ) خدا خدا می‌کردم که یک نفر باشد تا بتوانیم او را از پا در آوریم.	اغراق													
ت) بشکن دل بی‌نواي ما را ای عشق / این ساز، شکسته‌اش خوش‌آهنگ‌تر است	کنایه													
	جناس تام													
ادامه سوالات در صفحه چهارم														

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی (۳)	نام و نام خانوادگی:	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح
رشته: ریاضی - فیزیک و علوم تجربی	سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۳/۷	تعداد صفحه: ۴
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۸		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	
سؤالات (پاسخ نامه دارد)			ردیف

(ج) حفظ شعر (۲نمره)	
۰/۵	۴۳ گزینه درست را انتخاب کنید و جای خالی بیت زیر را پر کنید. گر پر از لاله بود دامن کوه مرو از راه که آن خون دل فرهاد است الف) گلگون (ب) مرداب (پ) گلرنگ (ت) سیراب
۰/۵	۴۴ جاهای خالی را با واژه‌های مناسب به ترتیب کامل کنید. بی‌وفا نگار من ، می‌کند به کار من زیر لب، عشوه‌های
۰/۵	۴۵ مصراع دوم بیت را پس از مرتب کردن واژه‌های میان کمانک بنویسید. خانه دل ما را از کرم عمارت کن (این خانه، رونهد، از آنکه، به ویرانی، پیش)
۰/۵	۴۶ کدام یک از گزینه‌های زیر مناسب جای خالی بیت است؟ خاک بغداد به مرگ خلفا می‌گرید الف) چند روی چو گل و قامت چون شمشاد است ب) ور نه این شط روان چیست که در بغداد است؟ پ) که اساسش همه بی‌موقع و بی‌بنیاد است ت) مشنوی خواجه که تا در نگری بر باد است
۲۰	جمع نمره « موفق و موید باشید »

راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس : ادبیات فارسی ۳		رشته : ریاضی فیزیک – علوم تجربی
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان : ۹۸/۳/۷
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۸		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی HTTP://AEE.MEDU.IR
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
الف	معنی شعر و نثر (۶ نمره)	۶
۱	سرسبزترین (خرم ترین) بهار هدیه (بیشکش) تو باد. (۰/۲۵) ص ۱۳۱	
۲	رئیس (رهبر) آن ها کیوتری بود..... (۰/۲۵) ص ۱۱۰	
۳	تصمیم گرفتم با او سخن را آغاز کنم. (شروع به سخن گفتن بکنم.) (۰/۲۵) ص ۷۵	
۴	این نامه سر بسته (مَهر و موم شده) را به آن یار مهربان برسان (۰/۲۵) ص ۱۰۰	
۵	من این (مال) را قبول نمی کنم (۰/۲۵) و مسئولیت آن را به عهده نمی گیرم. (۰/۲۵) ص ۵۴	
۶	عقل و احساس خود را تباه مکن . (عقلت را به دست احساس مده و خود را خوار مکن.) (۰/۵) ص ۱۳	
۷	خداوند گفت: جسم آدم را (۰/۲۵) بدون واسطه خلق می کنم. (۰/۲۵) ص ۱۶۲	
۸	حوادث ناگوار شکوه (جوانی) (۰/۲۵) او را تهدید می کند. (۰/۵) ص ۸۶	
۹	تلاش (اصرار ، پی گیری) بسیاری کردم تا سرانجام به شغلی در بانک ملی رسیدم (دست یافتم.) (۰/۷۵) ص ۱۴۷	
۱۰	مردی (امام) را دیدم که با آئینه هم صحبت بود (پاک و زلال بود) (۰/۵) و از روزن شب (عصر ستم و بیداد) (۰/۲۵)	
۱۱	به شوکت دیرینه (گذشته درخشان) اسلام می نگریست. (۰/۲۵) ص ۱۲۴ این خلوت (کوه) (۰/۲۵) یک دوست همراه و هم نشین دارد (۰/۲۵) که با تنهایی این کوه معاشرت و دوستی پیوسته ای دارد . (۰/۵) صص ۱۳۷-۱۳۸	
ب	معنی واژه (۲ نمره) (ذکر یک مورد کافی است و ۰/۲۵ دارد.)	۲
۱۲	دوری، جدایی / ص ۹۸	
۱۳	صورت، چهره / ص ۱۹	
۱۴	بغل، آغوش / ص ۱۰۳	
۱۵	روش، طریقه / ص ۱۵۸	
۱۶	زیباروی، محبوب، معشوق / ص ۱۲۰	
۱۷	شکوه / ص ۱۴	
۱۸	مضیق، تنگنا، کار سخت و دشوار / ص ۱۵۳	
۱۹	دوستی، محبت، دوستی گرفتن / ص ۱۱۲	
پ	خود آزمایی (۳ نمره)	۴
۲۰	گزینه ب / خودخواه (۰/۲۵) ص ۹۳	
۲۱	فلک دارای معنی نوعی تنبیه است یا ضربه زدن با چوب بر کف پاها نیز معنی می دهد. (۰/۲۵) ص ۴۰	
۲۲	گزینه ب یا تا به جایی رساندت که یکی / از (۰/۲۵) ص ۱۵۳	
۲۳	ایجاد شور و رغبت در خوانندگان، افزایش جذابیت کتاب، عبرت آموزی (۰/۲۵) ذکر یک مورد) ص ۵۶	
۲۴	« پریدن پلک چشم » در باور عامیانه ، نشانه آمدن مهمان عزیز (شنیدن خبر خوش) است. (۰/۵) ص ۱۲۶	
	« ادامه پاسخها صفحه دوم »	

راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس : ادبیات فارسی ۳		رشته : ریاضی فیزیک - علوم تجربی
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان : ۹۸/۳/۷
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۸		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی HTTP://AEE.MEDU.IR
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۲۵	چون جامعه به تکرار نیازمند است / با تکرار نیرومند می شود. (ذکر یک مورد) (۰/۲۵) طبیعت را از تکرار ساخته اند و طبیعت و احساس با تکرار جان می گیرد. (۰/۲۵) ص ۱۱۶	
۲۶	آمیختن عشق با روح انسان (۰/۵) ص ۱۶۳	
۲۷	به شرح آن چه دیده بود ، پرداخت. (۰/۵) ص ۱۰۲	
۳	(ت درک مطلب (۴ نمره) عشق، محبت (۰/۲۵) ص ۱۶۳-۱۶۴ الف) فلسطین (۰/۲۵) ص ۶۹ ب) پی بردن به حقایق (۰/۲۵) ص ۳ پ) گنج، همه چیز (۰/۲۵) ص ۱۰۴ ت) متفکر ، ناراحت (۰/۲۵) ص ۱۴۶ ث) خداوند (۰/۲۵) ص ۱۰۱ ج) دل غمگین (گرفته، تنگ) (۰/۲۵) ص ۱۲۹ الف یا مقلد (۰/۲۵) ص ۱۲۰ ب / جبریل مقیم آستانت / (۰/۲۵) معراج پیامبر (ص) (۰/۲۵) صفحات ۱۵۰و۵ جای خالی اول گزینه ب / تو برای وصل کردن آمدی (۰/۲۵) جای خالی دوم گزینه الف / هر کسی را سیرتی بنهاده ام (۰/۲۵) ص ۱۶۰ تکبرورزی بسیار = بسیار منی کرد (۰/۲۵) تأثیر فلک در سرنوشت بشر = مصراع دوم بیت / بنگر که از این چرخ (۰/۲۵) ص ۱۱۳ عاشقانه (نگاه عاشقانه) (۰/۲۵) ص ۱۲۷ روشنایی چشمان، قدرت بینایی چشم (۰/۲۵) ص ۸۱	
۳	(ث تاریخ ادبیات و دانش های ادبی (۳ نمره) گزینه الف / لئون تولستوی جنگ و صلح (۰/۲۵) ص ۸۷ گزینه پ / تاریخ بلعمی (۰/۲۵) ص ۶ انقلاب اسلامی (۰/۲۵) ص ۱۲۳ لحن (۰/۲۵) ص ۲۷ الف) علی حاتمی (۰/۲۵) ص ۱۶ ب) غلامحسین ساعدی (گوهر مراد) (۰/۲۵) ص ۲۸ عشق (۰/۲۵) ۱۵۲ زندگی نامه (۰/۲۵) ص ۱۳۵ الف) اغراق ص ۱۱ ب) حس آمیزی ص ۶۵ پ) کنایه ص ۷۵ ت) حسن تعلیل ص ۱۳۱ (هر مورد ۰/۲۵)	
۲	(ج حفظ شعر (۲ نمره) ت / سیراب (۰/۵) ص ۱۵۰ خنده های (۰/۲۵) پنهانی (۰/۲۵) ص ۱۰۶ پیش از آنکه این خانه رو نهد به ویرانی (۰/۵) ص ۱۰۶ ب / ورنه این شطّ روان چیست که در بغداد است؟ (۰/۵) ص ۱۵۰	
	با تشکر از همکاران محترم	